

Către: **Dna Zinaida GRECEANÎ,**
Președintele Parlamentului Republicii Moldova

DI Vladimir GOLOVATIUC,
Președintele Comisiei Parlamentare Economie, Buget și Finanțe

Dna Elena BACALU,
Președintele Comisiei Parlamentare Protecție Socială, Sănătate și Familie

Ref.: Proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative

Stimați Domni, Stimate Doamne,

Asociația Businessului European (EBA Moldova) Vă adresează cele mai înalte considerațiuni și în contextul aprobării în cadrul ședinței Guvernului din 17 aprilie curent a *Hotărârii Guvernului cu pentru aprobarea proiectului de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative*, comunică următoarele.

Astfel, susținem măsurile întreprinse de Guvernul Republicii Moldova pentru combaterea răspândirii virusului Covid-19 și în special acțiunile care vin să susțină activitatea de întreprinzător în condițiile crizei actuale. Totodată, reiterăm despre necesitatea includerii a măsurilor adiționale de susținere, după cum urmează:

1. Excluderea limitării sumei cumulative a subvenției pe perioada Programului de rambursare TVA la suma TVA destinată perioadei ulterioare reflectată în declarația privind TVA pentru perioada fiscală decembrie 2019. Programul de rambursare propus de proiectul de lege deja conține un șir de limitări a sumei TVA care poate fi rambursată, și anume, prin instituirea condiției de suma minimă între trei valori (conform art. 9 alin. (2) din proiect de lege). Mai mult, având în vedere faptul că industriile care de regulă înregistrează sumele TVA spre deducere în perioada ulterioară pot avea ciclicitatea diferită, și, prin urmare, luna decembrie 2019 nefiind una reprezentativă pentru determinarea sumei maxime de TVA care poate fi rambursată pe parcursul perioadei programului (i.e. luna în care se ridică starea de urgență - decembrie 2020).

2. Amânarea termenelor de plată pentru toate impozitele și taxele, și neaplicarea sancțiunilor pentru plățile tardive pentru cel puțin perioada stării de urgență și imediat următoare, în special pentru companiile a căror activitatea a fost sistată conform hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale, inclusiv și pentru agenții economici care au declarat șomaj tehnic/staționare.

3. Asigurarea aplicării uniforme și echitabile a cadrului legal și anume a măsurilor de susținere în perioadă stării de urgență inclusiv pentru persoanele care desfășoară activitate profesională (în sectorul justiției, dar și alte sectoare). Această solicitare vine din motivul că persoanele ce practică activități profesionale, la fel ca și agenți economici, au fost nevoiți să instituie regim de staționare sau șomaj tehnic pentru personalul său administrativ

4. Considerăm necesară extinderea mecanismului de subvenționare pe perioada stării de urgență, pentru companii și persoanele care desfășoară activitate profesională, care nu și-au sistat activitate. O astfel de măsură ar susține și ar încuraja companiile și persoanele care desfășoară activitate profesională care au continuat activitatea, chiar înregistrând pierdere. Astfel, statul va motiva companii și persoanele care desfășoară activitate profesională să asigure venituri imediate salariaților săi și, prin urmare, creșterii puterii de cumpărare a acestora.

5. Introducerea normelor care prevăd expres deductibilitatea integrală pentru scopuri fiscale a tuturor cheltuielii suplimentare suportate de contribuabili (inclusiv toate tipurile de donații efectuate de contribuabili pe parcursul anului 2020 pentru combaterea COVID-19 în favoarea autorităților publice și/sau instituțiilor medico-sanitare publice, precum și cheltuielile aferente transportului angajaților, cheltuielile pentru protejarea angajaților și clienților, etc.) în anul curent pentru prevenirea, eradicarea și combaterea COVID-19. Considerăm necesară aceasta măsură pentru a crea un cadru legislativ transparent cu excluderea posibilității interpretării din partea autorităților fiscale cheltuielilor suportate de companii și persoanele care desfășoară activitate profesională în aceasta perioadă ca fiind excepționale și, prin urmare, nelegate de activitatea ordinară de întreprinzător.

6. Includerea unor măsuri care ar limita nivelul taxelor locale stabilite individual de fiecare administrație locală. În contextul situației actuale multe companii mari, în vederea optimizării costurilor au sistat contractele cu companiile de publicitate. Acest fapt creează constrângeri pentru companiile respective de a onora obligațiile fiscale neomogene cu diverse APL, rata acestor taxe locale fiind foarte diversă. Astfel propunem aplicarea unor măsuri tranzitorii în contextul crizei epidemiologice pentru a sprijini mediul de afaceri și a limita nivelul taxelor locale achitate pe teritoriul Republicii pentru a asigura proporționalitatea și uniformitatea aplicării acestora.

7. Solicităm excluderea "taxei de lux" în mărime de 2,5% cel puțin pentru perioada stării de urgență pe veniturile aferente vânzării de servicii de telefonie mobilă. Considerăm că păstrarea taxei de 2,5% reprezintă o măsură este una nejustificată și discriminatorie, și anume pentru perioada de urgență, având în vedere lipsa de lichidități, care majorează semnificativ povara fiscală și așa excesivă exclusiv asupra sectorului de comunicații electronice, sectorul strategic pentru economia națională.

8. Se propune extinderea termenului de implementare a art. 25 alin. (5) al Legii 278/2007 de la 3 luni la 6 luni. Extinderea propusă pentru 3 luni după Starea de Urgență o considerăm insuficientă și recomandăm o perioadă de cel puțin 6 luni. Marea majoritate a agenților comerciali, rețele de magazine mari, magazine alimentare, chioșcuri, care și-au limitat sau sistat activitatea economică în perioada Stării de Urgență, sunt afectați semnificativ de această criză. Vânzările au scăzut la toate categoriile de produse, inclusiv la țigarete și agenții comerciali suportă pierderi importante, iar pierderile lor semnifică pierderi importante la bugetul de stat. Considerăm că revenirea la normalitate se va întâmpla treptat și depinde de mai mulți factori, inclusiv trebuie de ținut cont de descreșterea economiei, puterea de cumpărare în scădere a cetățenilor, rata șomajului în creștere etc. În particular, instituirea Stării de Urgență a stopat nu doar activitatea multor magazine și procesul de instalare a rafturilor în magazine, dar și producerea și livrarea acestor rafturi de la furnizorii din afara țării, nefiind clar când va fi posibilă reluarea activității în regim normal în țările de origine. Prin urmare, revenirea la normalitate va dura între 6 și 12 luni, motiv pentru care solicităm respectuos extinderea cu cel puțin 6 luni. De asemenea, în perioada ce va urma după încheierea Stării de Urgență, există și riscul dezvoltării în continuare a comerțului ilegal cu țigarete, inclusiv contrabanda și contrafacerea. Această situație ar putea amplifica efectele negative asupra pieței, afectată deja de acest fenomen și vor conduce la subminarea veniturilor bugetului de stat.

9. Permiteți spre deducere a cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, precum și plățile în favoarea salariaților pentru servicii medicale în mărime de până la 100% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute pe anul respectiv. La momentul actual deducerea unor astfel de cheltuieli este permisă doar în limita de 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută (și anume, 2.028 MDL anual per salariat), iar suma cheltuielilor ce depășește aceasta limită nu se permite spre deducere și se impozitează cu impozitele salariale atât la nivelul salariaților, cât și la nivelul angajatorilor. Majorarea limitei de deducere / neimpozitare a cheltuielilor anuale suportate de angajatori pentru asigurarea facultativă a salariaților ar motiva angajatorii să apeleze la serviciile de asigurare medicală facultative ceea ce ar reduce esențial presiunea financiară asupra sistemului medical actual.

10. Anularea impozitării tichetelor de masă cel puțin pentru perioada stării de urgență. Considerăm că această măsură va deveni un sprijin suplimentar pentru companii care în pofida situației de criză oferă tichetele de masă angajaților lor.

În acest context, solicităm respectuos examinarea propunerilor prezentate și includerea acestora în proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative. De asemenea comunicăm despre deschiderea EBA Moldova în acordarea suportului necesar în acest sens.

Cu deosebit respect,

Mariana RUFA,
Director Executiv
Asociația Businessului European

